

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL ANYKŠČIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

1999 m. gruodžio 15 d. Nr. 1407

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Anykščių regioninio parko nuostatus (pridedama).
2. Iš dalies pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 19 d. nutarimą Nr. 855 „Dėl Anykščių, Pavilnių ir Verkių regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. [72-1728](#); 1999, Nr. [39-1227](#)):
 - 2.1. išbraukti nutarimo antraštėje ir 1 punkte žodį „Anykščių“;
 - 2.2. pripažinti netekusiais galios nurodymu nutarimu patvirtintus Anykščių regioninio parko nuostatus.
3. Pavesti Miškų ir saugomų teritorijų departamentui prie Aplinkos ministerijos iki 2000 m. sausio 1 d. įsteigti Anykščių regioninio parko direkciją, taip pat patvirtinti jos nuostatus.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

APLINKOS MINISTRAS

DANIUS LYGIS

ANYKŠČIŲ REGIONINIO PARKO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių regioninis parkas (toliau vadinama – regioninis parkas) yra saugoma teritorija, įsteigta Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“ (Žin., 1992, Nr. [30-913](#)), siekiant išsaugoti vertingiausius Anykščių krašto gamtinius ir kultūrinius kompleksus bei objektus, juos tvarkyti ir racionaliai naudoti.

2. Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Regioninio parko teritorijoje ūkinę veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, kiti įstatymai, nekilnojamųjų kultūros vertybių reglamentai, kiti teisės aktai bei šie nuostatai.

4. Regioninio parko teritorija tvarkoma pagal regioninio parko planavimo schemą ir patvirtintus miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, inžinerinių komunikacijų ir kitus projektus.

5. Atkuriant nuosavybės teises pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, regioninio parko žemė, vandens telkiniai ir miškai savininkams grąžinami arba perduodami nuosavybėn neatlygintinai ribotam tiksliniam naudojimui. Žemė regioniniame parke perduodama ar nuomojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II. REGIONINIO PARKO PASKIRTIS

6. Regioninio parko paskirtis yra:

6.1. išsaugoti Šventosios slėnį su senvagėmis, eroziniais atragiais ir raguvomis, Kurklių eroziniu cirku, Anykščių šilelį su Šventosios salpinėmis pievomis ir Budragaidžio liūninio tipo ežerėliu, Rubikių–Mūšėjaus ežeryną su salomis, Anykštos ir Virintos senslėnius, Storių takoskyrinį moreninį masyvą;

6.2. išsaugoti kultūros vertybes, iš jų Šeimyniškélių, Liudiškių, Piliakalnio, Buivydų, Bijeikių piliakalnių, Burbiškių dvaro sodybą, Anykščių senamiestį;

6.3. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, savitą augaliją ir gyvūniją, natūralius žuvų migracijos kelius ir nerštavietes;

6.4. atkurti sunaikintus ir pažeistus gamtos, kultūros kompleksus bei objektus;

6.5. vykdyti tyrimus ir stebėjimus, kaupti informaciją gamtosaugos, kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse;

6.6. vykdyti švietėjišką ir kultūrinę veiklą, propaguoti gamtos ir kultūros vertybes ir jų apsaugą.

7. Regioninio parko teritorijoje skatinama:

7.1. veikla, padedanti pagausinti arba išryškinti saugomus objektus bei atkurianti būdingus arba unikalius kraštovaizdžio elementus;

7.2. ekologinę, tausojanti žemdirbystę;

7.3. pažintinis turizmas nustatytais maršrutais arba įrengtais takais;

7.4. esamų sodybų pritaikymas (išsaugant jų tradicinę išvaizdą) turizmui ir lankytojų aptarnavimui.

III. REGIONINIO PARKO APSAUGA

8. Ūkinė veikla negali prieštarauti regioninio parko paskirčiai, keisti parko kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

9. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Detalieji planai, statinių, kelių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir statybos reglamentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti regioninio parko planavimo schemai.

11. Statiniai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį bei kultūros vertybių savitumus, o kaimo vietovėse – išlaikant etnografinės architektūros bruožus.

12. Regioninio parko teritorijos lankymas gali būti ribojamas. Statyti palapines, kurti laužus, važinėti ir statyti transporto priemonės leidžiama tik nustatytose vietose, tam gali būti įvedami mokami leidimai, kurie išduodami Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. REGIONINIO PARKO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

13. Regioninio parko veiklą vykdo biudžetinė įstaiga – regioninio parko direkcija (toliau vadinama – direkcija). Visas direkcijos steigėjo funkcijas vykdo Miškų ir saugomų teritorijų departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – departamentas). Direkcija yra juridinis asmuo, turi antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

14. Direkcijai vadovauja regioninio parko direktorius (toliau vadinama – direktorius), kurį Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktorius (toliau vadinama – departamento direktorius).

15. Direkcijoje gali būti mokslo, gamtos, kultūros vertybių apsaugos, rekreacijos, informacijos bei kiti skyriai ir padaliniai. Direkcijos nuostatus tvirtina departamento direktorius.

16. Direkcija atsako už parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų apsaugą, organizuoja jų priežiūrą ir tvarkymą, skatina pažintinį turizmą, racionalų gamtos išteklių naudojimą, pagal kompetenciją kontroliuoja, kad fizinių ir juridinių asmenų veikla parko teritorijoje atitiktų nustatytą parko apsaugos ir naudojimo tvarką, taip pat turi kitų direkcijos nuostatais reglamentuotų teisių ir pareigų.

17. Tyrimus ir stebėjimus regioninio parko teritorijoje pagal departamento tvirtinamą tyrimų programą vykdo direkcijos valstybės tarnautojai arba kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, suderinę su direkcija, kuriai pateikiamos tyrimų ir stebėjimų ataskaitos.

18. Prie direkcijos sudaroma regioninio parko taryba (toliau vadinama – taryba), kuri yra direktoriaus patariamoji institucija. Tarybos pirmininkas yra parko direktorius.

19. Tarybą sudaro Anykščių rajono savivaldos institucijos, Utenos apskrities viršininko administracijos, Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento, Kultūros vertybių apsaugos departamento Utenos teritorinio padalinio, Anykščių miškų urėdijos, regioninio parko direkcijos, taip pat nevyriausybinė organizacijų atstovai. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina departamento direktorius.

20. Taryba analizuoja regioninio parko būklę ir teikia atitinkamus pasiūlymus direkcijai bei departamentui, kitoms valstybės ir savivaldos institucijoms parko teritorijos apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimais. Taryba posėdžiams renkasi ne rečiau kaip 2 kartus per metus, į jos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldos institucijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys.

21. Regioninio parko teritorijoje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo direkcija, kitos įgaliotos institucijos.

V. REGIONINIO PARKO VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

22. Regioninio parko funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Taip pat gali būti naudojamos Anykščių rajono savivaldybės biudžeto lėšos, Valstybinio ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, kitų fondų lėšos, tikslinės juridinių ir fizinių asmenų įnašų lėšos, juridinių ir fizinių asmenų paramos lėšos, Europos Sąjungos paramos fondų tikslinių programų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

23. Regioninio parko finansiniai ištekliai naudojami:

23.1. direkcijai išlaikyti;

23.2. regioniniam parkui tvarkyti, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms išsaugoti;

23.3. pažėistiems gamtos, kultūros kompleksams bei objektams atkurti;

23.4. tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

23.5. švietėjiškai ir kultūrinei veiklai, pažintinei rekreacijai plėtoti, regioninio parko vertybėms, jų apsaugai populiarinti, parkui reklamuoti;

23.6. regioninio parko paskirties uždavinių įgyvendinimo priemonėms ir tikslinėms programoms finansuoti.

VI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

24. Regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme bei kituose įstatymuose, šiuose nuostatuose bei kituose teisės aktuose, regioninio parko planavimo schemeje ir kituose teritorijų planavimo dokumentuose. Taip pat regioninio parko žemės naudotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis žemės nuosavybės dokumentuose ar žemės nuomos sutartyse numatytų žemės ir miško naudojimo sąlygų ir apribojimų.

25. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudotojai negali trukdyti pažintiniams tikslais lankyti parko kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

26. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
